

บทที่ 1

บทนำ

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมีของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ในครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร และสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกให้ดียิ่งขึ้น

1.1 ที่มาและความสำคัญ

สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) เป็นหน่วยงานที่เป็นสหกรณ์การเกษตรในระดับจังหวัด จัดตั้งขึ้นจากการรวมตัวกันของเกษตรกรที่เป็นลูกค้าเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาปัจจัยการผลิตให้แก่สมาชิก และรวบรวมผลผลิตทางการเกษตรของสมาชิกเพื่อจำหน่าย ภายใต้การควบคุมดูแลของ ธ.ก.ส. ระดับจังหวัด (สภาอุตสาหกรรมจังหวัด, 2551) สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด (สกต.ลำปาง) เป็นหนึ่งในจำนวน 75 สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ทั้งประเทศ โดยจัดตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี 2534 และเปิดดำเนินการจัดหาปัจจัยการผลิตให้สมาชิก ได้แก่ สารเคมีกำจัดแมลง เมล็ดพันธุ์พืช เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตร และปุ๋ยเคมี เป็นต้น ซึ่งพบว่าในปี 2547 และ 2548 สกต. ลำปาง ได้จัดหาปัจจัยการผลิตมาจำหน่ายให้สมาชิกในวงเงินจำนวน 60 และ 74 ล้านบาทโดยการจัดหาปุ๋ยเคมีมูลค่าประมาณ 33 และ 41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55.72 และ 55.79 ของมูลค่าปัจจัยการผลิตทั้งหมดตามลำดับ ปุ๋ยเคมีนับว่าเป็นสินค้าที่มูลค่าการจำหน่ายสูงสุด ปุ๋ยเคมีที่ สกต. ลำปาง นำมาจำหน่ายเป็นปุ๋ย สูตรต่างๆรวมทั้งปุ๋ยเคมี “สกต. ตราลูกโลกเกลียวเชือก” ซึ่งเป็นปุ๋ยเคมีที่ สกต. ทั่วประเทศทำการผลิตเพื่อจำหน่ายแก่สมาชิก เมื่อพิจารณาจากผลการจำหน่ายปุ๋ยเคมีตั้งแต่ปี 2541 จนถึงปี 2550 พบว่าปริมาณปุ๋ยเคมีที่ สกต. ลำปาง จำหน่ายให้แก่สมาชิก มีปริมาณ 30,248.4 ตัน ในขณะที่ปริมาณปุ๋ยเคมี สกต. ตราลูกโลกเกลียวเชือก มีปริมาณทั้งหมด 4,156.7 ตันคิดเป็นร้อยละ 13.74 ซึ่งมีปริมาณน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับปุ๋ยเคมีอื่นๆ เมื่อพิจารณาถึงราคาดูปุ๋ยเคมีพบว่าแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีราคานำเข้าเฉลี่ยในปี 2549

และ 2550 เท่ากับ 9,549 และ 10,273 บาทต่อตันตามลำดับโดยเฉพาะปุ๋ยสูตร 46-0-0 มีราคาเพิ่มสูงสุดคือมีราคานำเข้าเฉลี่ยเท่ากับ 9,822 และ 10,774 บาทต่อตันตามลำดับ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2551) ในส่วนของ สกต. ลำปาง พบว่าในปี 2550 ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 ราคาระหว่างจำหน่ายซึ่งมีขอดีจำหน่ายสูงสุดราคาจำหน่ายเท่ากับ 12,035 บาทต่อตันในขณะที่ปุ๋ยเคมี สกต. ตราลูกโลกเกลียวเชือก สูตร 46-0-0 ราคาจำหน่าย 11,890 บาทต่อตัน (สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด, 2551)

ดังนั้นการทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมีซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตหลักทางการเกษตรของสมาชิก จะทำให้ สกต. ลำปาง สามารถกำหนดกลยุทธ์การทำการตลาดของปุ๋ยเคมี “สกต. ตราลูกโลกเกลียวเชือก” ของ สกต. ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาวะทางเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด
2. เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมีภายใต้ตราสินค้าต่างๆ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด สามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อหาแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การทำการตลาดปุ๋ยเคมี “สกต. ตราลูกโลกเกลียวเชือก” ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก ได้ดียิ่งขึ้น

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ทำการศึกษปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยเคมี “สกต. ตราลูกโลกเกลียวเชือก” ของสมาชิก สกต. ลำปาง ซึ่งปุ๋ยเคมีดังกล่าวเป็นปุ๋ยเคมีที่ สกต. ลำปาง มุ่งหวังที่จะให้สมาชิกใช้เป็นปัจจัยการผลิตทางการเกษตรซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการผลิตของสมาชิกให้ต่ำลงโดยจะทำการศึกษาเฉพาะสมาชิกของ สกต. ลำปาง ที่ทำการเกษตรในจังหวัดลำปาง ทำการสำรวจตัวอย่างจากสมาชิกที่ปลูกพืชหลักในจังหวัดลำปาง ในช่วงปีการผลิต 2550/2551 ที่มีขนาดพื้นที่เพาะปลูกมากกว่า 20,000 ไร่ ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง ลำไย อ้อยโรงงาน และถั่วเหลืองโดยเลือกสมาชิกในอำเภอที่มีพื้นที่การปลูกพืชในแต่ละชนิดสูงสุดเป็นตัวแทนจำนวนตัวอย่าง 400 ราย